

[Bausgaard.]

den forløbne del af 1966 er måske ikke umiddelbart indlysende, men den er efter min opfattelse reel nok. Ved en første bedømmelse konstaterer man, at vi i 1966 har fået de pristalsstigninger, som er ved at være normen i Danmark, ligesom vi har haft det traditionelle tab på valutabeholdningen. Denne første bedømmelse er ikke tilstrækkelig. Prisstigningerne har en betydelig mindre styrke end i de foregående to år og har totalt været af så begrænset omfang, at det er forsvarligt at tale om en tendens til stabilisering. Valutaudviklingen har også kun tilsyneladende haft den traditionelle udvikling. Såvel den samlede betalingsbalance som handelsbalancen over for udlandet viser ganske klart, at der sammenlignet med de to nærmest foregående år er tale om en forbedring. Ganske vist har første halvår fortsat bragt fald i valutabeholdningen, men dels er der tale om mindre underskud, dels er dette forårsaget af, at det på grund af udviklingen i andre lande er blevet mindre attraktivt og formentlig også vanskeligere at benytte sig af varekreditter.

Selv om en egentlig opgørelse endnu ikke er mulig, så er der grund til at tro, at vor status over for udlandet er blevet bedre. Dette bekræftes af udviklingen i den direkte vareomsætning med udlandet, hvor handelsbalancen ganske klart viser mindre stigning i importen end i eksporten. Juli måned viste ganske vist et andet billede, men det skyldes, som også fremhævet af statsministeren, især tilfældige udsving i im- og eksporten af skibe, og der er ingen rimelig grund til at tro, at de kommende måneder vil blive ramt af samme eller lignende tilfældigheder. Alt i alt må det derfor siges, at bestræbelserne for at rette op på dansk økonomi er lykkedes i pænt omfang. Der er imidlertid også grund til at understrege, at endnu er balancen ikke sikret, og selv små udsving vil hurtigt kunne påvirke udviklingen i negativ retning.

Derfor er det jo overordentlig vigtigt, hvilket grundlag der ved de forestående overenskomstforhandlinger lægges for dansk økonomi. Ingen vil kunne være uenig i, at det i spørgsmålet om indkomst- og prisudviklingen er nødvendigt at have opmærksomheden henvendt også på andre grupper end lønmodtagerne og på andre omkostningsstigninger end løn og indkomst. På den anden side må det være lige så indlysende, at netop nu foran overenskomstforhandlingerne ville det være at krybe i skjul, om der ikke direkte blev gjort opmærksom på den risiko, der kan udgå fra lønområdet, hvis det fornødne hensyn til de reelle samfundsøkonomiske muligheder ikke iagttages. Der er grund til at understrege den alvor, det må pålægges, når tre så seriøse økonomiske organer som det økonomiske råds formandskab, Nationalbanken og det økonomiske sekretariat uafhængigt af hinanden kommer til samme konklusion. Det ville være letsindigt at negligere denne konklusion.

Ingen kan være uenig med LO i, at en 2 pct. lønforhøjelse til de lavestlønnede er en for beskeden forbedring. Men den vej, man fra LO har valgt at reagere på, er ikke forsvarlig. Det gavner ikke lønmodtagerne, at man bebrejder den økonomiske sagkundskab, at den fremlægger kendsgerningerne, og der er intet økonomisk grundlag for at tro på større muligheder for en holdbar indkomstudvikling stærkere end den, der er påpeget af det økonomiske råds formandskab. Er der nogle, der skal have mere end de gennemsnitlige 2 pct. i stigning, er der andre, der må få mindre. I modsat fald er der ingen vej uden om nye økonomiske indgreb.

Af sådanne indgrebsmuligheder er der flere. For det første de to sædvanlige midler, finanspolitikken og pengepolitikken, men dernæst er der jo også en almindelig afdæmpning af produktionsaktiviteten på grund af nedsat konkurrenceevne. Hvad angår finanspolitikken, så har den jo to åbenbare svagheder: den rammer skyldige